

2017. évi LX. törvény a választottbíráskodásról*

I. FEJEZETÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. A törvény hatálya

(1) E törvényt kell alkalmazni a választottbíráskodás során, ha az eljáró állandó választott bíróság székhelye vagy az eseti választottbíráskodás helye Magyarországon van.

(2) Ha nemzetközi szerződés eltérően nem rendelkezik, a 9–10. §-t, a 28. §-t, a 40. §-t és az 53–54. §-t alkalmazni kell Magyarországon a nemzetközi választottbíráskodásra abban az esetben is, ha az eljáró állandó választott bíróság székhelye vagy az eseti választottbíráskodás helye Magyarországon kívül van.

(3) Nincs helye választottbírási eljárásnak fogyasztói szerződésből eredő jogvita esetén, valamint a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) Hetedik Részében szabályozott különleges eljárásokban elintézendő ügyekben.

2. A szabályozás jellege

E törvény rendelkezéseitől a magyarországi állandó választott bíróság szabályzata, a választottbírási tanács, továbbá az, aki a választottbírási eljárásban fél, csak akkor térhet el, ha azt e törvény lehetővé teszi.

3. Értelmező rendelkezések

(1) E törvény alkalmazásában:

1. választottbíráskodás: kereskedelmi jogviszonyokban felmerült jogvitáknak állami bírósági peres eljárás helyett a felek által választott eljárásban történő eldöntése, akár eseti, akár állandó választottbírási intézmény folytatja le az eljárást;
2. a választottbíráskodás nemzetközi, ha
 - a) a választottbírási szerződést kötő felek üzletvitelének helye a szerződés megkötésének időpontjában különböző államokban van;
 - b) a következő helyek egyike azon az államon kívül van, amelyben a felek üzletvitelének helye van:
 - ba) a választottbíráskodásnak a választottbírási szerződésben vagy aszerint meghatározott helye;
 - bb) az a hely, ahol a felek jogviszonyából eredő kereskedelmi kötelezettségek lényeges részét teljesíteni kell, vagy amelyhez a jogvita tárgya a legszorosabban kapcsolódik; vagy
 - c) a felek kifejezetten megállapodtak abban, hogy a választottbírási szerződés tárgya több, mint egy országhoz kapcsolódik;
 3. a 2. pont alkalmazásában:
 - a) ha a fél üzletvitelének több helye van, az üzletvitel helye az, amely a legszorosabb viszonyban van a választottbírási szerződéssel;
 - b) ha a félnek nincs üzletviteli helye, az alatt a szokásos tartózkodási helyét kell érteni;
 4. a 2–3. pont alkalmazásában a fél üzletviteli hellyel rendelkezik azon államban, amelynek területén kereskedelmi tevékenység folytatására jogosult;
5. választottbírási tanács: mind az egyedül eljáró választottbíró, mind pedig a több választottbíróból álló tanács;
6. bíróság: valamely állam igazságszolgáltatást gyakorló testülete vagy szervezete;
7. a kereskedelmi kifejezés alatt minden kereskedelmi vagy gazdasági, szerződéses vagy szerződésen kívüli jogviszonyt érteni kell.

(2) Ahol e törvény

- a) valamely rendelkezése – kivéve a 41. § rendelkezéseit – lehetővé teszi, hogy a felek valamely kérdéssel rendelkezzenek, az magában foglalja a feleknek azt a jogát, hogy arra harmadik személyt vagy valamely szervezetet jogosítsanak fel;
- b) arra a tényre utal, hogy a felek megállapodtak vagy megállapodhatnak, vagy e törvény bármilyen módon a felek megállapodására utal, az ilyen megállapodás magában foglalja az e megállapodásban hivatkozott választottbíráskodási szabályzatot is;
- c) keresetet említ – kivéve a 38. § a) pontját és a 45. § (2) bekezdés a) pontját –, az vonatkozik a viszontkeresetre is, ahol pedig védekezést említ, az a viszontkeresettel szembeni védekezésre is vonatkozik.

(3) E törvény rendelkezéseit a jogok jóhiszemű gyakorlásának követelményével összhangban, valamint az Egyesült Nemzetek Szervezete Nemzetközi Kereskedelmi Jogi Bizottsága (a továbbiakban: UNCITRAL) 2006-ban módosított nemzetközi kereskedelmi választottbíráskodásról szóló mintatörvényének az UNCITRAL által kiadott azon magyarázataira figyelemmel kell értelmezni, amelyeknek magyar nyelvű fordítását a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara mellett működő Állandó Választottbírási Tanács (a továbbiakban: Kereskedelmi Választottbírási Tanács) honlapján közzétette.

4. Kézbesítés

- (1) Ha a felek eltérően nem állapodtak meg, bármely írásbeli közlést átvettnek kell tekinteni,
 - a) ha azt a címzettnek személyesen átadták, vagy
 - b) ha azt a címzett üzletvitelének helyén, lakóhelyén, szokásos tartózkodási helyén vagy postai címén kézbesítették.
- (2) Ha az írásbeli közlés (1) bekezdés szerinti átvétele észszerű utánjárás ellenére sem állapítható meg, azt a felek eltérő megállapodásának hiányában akkor is átvettnek kell tekinteni, ha ajánlott levélben vagy bármilyen, a kézbesítés megkísérlését bizonyító módon a címzett utolsó ismert üzletviteli helyére, lakóhelyére, szokásos tartózkodási helyére vagy postai címére elküldték. Az írásbeli közlést belföldi címzett esetében az elküldéstől számított nyolcadik napon, külföldi címzett esetében a tizenötödik napon kell átvettnek tekinteni.
- (3) E szakasz rendelkezései a bírósági eljárásbeli kézbesítésre nem alkalmazandók.

5. Lemondás a kifogás jogáról

Azt a felet, akinek tudomása van arról, hogy e törvény bármely, a felek eltérő megállapodását megengedő rendelkezésének vagy a választottbírási szerződés bármely előírásának nem tettek eleget, és az eljárásban továbbra is részt vesz, anélkül, hogy ezen mulasztás miatti kifogását haladéktalanul, vagy ha arra határidőt szabtak, e határidőn belül bejelentené, úgy kell tekinteni, mint aki a kifogás jogáról lemondott.

6. A bíróságok feladatai a választottbíráskodás segítésében és felülvizsgálatában

Az e törvény által szabályozott ügyekben bíróság akkor járhat el, ha azt e törvény lehetővé teszi.

- (1) Az 53–54. § szerinti ügyekben a magyar végrehajtási szabályok szerint hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságok járnak el.

(2) A 12. § (3) és (4) bekezdése, a 14. § (4) bekezdése, a 15. § (1) bekezdése, a 17. § (3) bekezdése, valamint a 47. § (2) bekezdése szerinti bírósági ügyekben a választottbíráskodás helye szerint, állandó választottbíróság eljárása esetén az annak székhelye szerint illetékes törvényszék jár el.

(3) A bíróság a 9. § (1) és (2) bekezdése, valamint a 47. § (2) bekezdése szerinti ügyekben peres eljárásban, minden más ügyben nemperes eljárásban jár el azzal, hogy a 17. § (3) bekezdése szerinti ügyben a felek szóbeli meghallgatása után határoz.

(4) A bíróság eljárására egyebekben a Pp. rendelkezései az irányadók azzal, hogy a bíróság határozata ellen jogorvoslatnak nincs helye, kivéve, hogy a 9. § (1) és (2) bekezdése szerinti eljárás megszüntetés ellen fellebbezés; a 17. § (3) bekezdése szerinti eljárásban hozott végzés, valamint a választottbírósági ítélet érvénytelenítése iránti perben hozott határozat ellen felülvizsgálati kérelem előterjeszhető.

(5) A választottbírósági ítélet érvénytelenítése iránti perben a választottbírósági ítélet végrehajthatóságát a per befejezéséig a törvényszék, a felülvizsgálati eljárás befejezéséig pedig a Kúria bármelyik fél kérelmére felfüggesztheti, ha

a) annak fel nem függesztése valószínűsíthetően nem kiküszöbölhető hátrányt eredményez, és ez a hátrány meghaladja azt a hátrányt, amelyet a felfüggesztés esetén az azzal érintett fél feltételezhetően elszenved; és

b) fennáll az észszerű lehetősége annak, hogy a felfüggesztést kérő fél keresete érdemben sikerre fog vezetni. Ennek a lehetőségnek a mérlegelése a bíróságot bármely későbbi mérlegelése során nem köti.

(6) A törvényszék és a Kúria a választottbírósági ügyben hozott határozatát az eljáró állandó választottbíróságnak, eseti választottbíráskodás esetén az eljáró választottbíróknak vagy választottbíráknak a feleknek történő kézbesítéssel egyidejűleg megküldi.

(7) A bíróság az e §-ban hivatkozott eljárásokban – a választottbírósági ítélet érvénytelenítése iránt indított per kivételével – soron kívül jár el.

II. FEJEZET

A VÁLASZTOTTBÍRÓSÁGI SZERZŐDÉS

7. A választottbírósági szerződés fogalma és formája

(1) A választottbírósági szerződés a felek megállapodása, amelyben meghatározott – akár szerződéses, akár szerződésen kívüli – jogviszonyukból keletkező, köztük már felmerült vagy a jövőben felmerülő minden vagy valamely konkrétan meghatározott vitát választottbíráskodásnak vetnek alá. A választottbírósági szerződés lehet más szerződés része (a továbbiakban: választottbírósági kikötés) vagy önálló szerződés.

(2) A választottbírósági szerződést írásba kell foglalni.

(3) Írásban megkötött választottbírósági szerződésnek kell tekinteni azt a megállapodást is, amely elektronikus aláírás nélküli elektronikus közlés útján jött létre, ha az elektronikus közlésben foglalt adat a másik fél számára hozzáférhető, és alkalmas későbbi hivatkozásra. Elektronikus közlésnek minősül a felek bármely közleménye, amelyet adatátvitellel közvetítenek. Az adatátvitelt az információ elektronikus, mágneses, optikai vagy hasonló módon – így különösen elektronikus adatsere, elektronikus levél (e-mail), távirat, telex vagy fax útján – való előállítás, elküldése, átvétele vagy tárolása jelenti.

(4) A választottbírósági szerződést írásban megkötöttnek kell tekinteni akkor is, ha a választottbíróság elé utalásra irányuló nyilatkozatában vagy kereseti kérelme előadásában a fél állítja a választottbírósági szerződés létét, és a másik fél azt nem vitatja.

(5) Írásban megkötött választottbírósági szerződésnek minősül az írásban megkötött szerződésben választottbírósági kikötést tartalmazó dokumentumra való hivatkozás, feltéve, hogy az abban foglalt kikötés a szerződés részét alkotja.

8. A választottbírósági szerződés tárgyát képező követelés érvényesítése bíróság előtt

(1) Az a bíróság, amely előtt a választottbírósági szerződés tárgyát képező ügyben pert indítottak, az eljárást – a választottbírósági ítélet érvénytelenítése iránt indított per kivételével – e kereseti kérelem tárgyában megszünteti, ha azt az alperes legkésőbb a keresetlevélre benyújtott írásbeli ellenkérelmében kérte, kivéve, ha úgy ítéli meg, hogy a választottbírósági szerződés nem jött létre, érvénytelen, hatálytalan vagy betarthatatlan.

(2) Amennyiben a választottbírósági szerződés tárgyát képező követelés érvényesítése iránt fizetési meghagyásos eljárás indult, az ellentmondás folytán perré alakult eljárást meg kell szüntetni, ha azt az alperes legkésőbb a keresetet tartalmazó iratra benyújtott írásbeli ellenkérelmében kérte, kivéve, ha a bíróság úgy ítéli meg, hogy a választottbírósági szerződés nem jött létre, érvénytelen, hatálytalan vagy betarthatatlan.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott eljárás megindítása nem akadályozza a választottbírósági eljárás megindításának, folytatásának, illetve a választottbírósági határozat meghozatalának addig sem, amíg az eljárás a közjegyző, illetve a bíróság előtt folyamatban van.

9. A választottbírósági szerződés összeegyeztethetősége a bíróság, valamint a közjegyző intézkedéseivel

A félnek a választottbírósági eljárás megindítása előtti fizetési meghagyás kibocsátása iránti, vagy a választottbírósági eljárás előtt vagy alatt magyar bírósághoz benyújtott, előzetes bizonyítás (Pp. XXIV. Fejezet), ideiglenes intézkedés (Pp. VIII. Fejezet), biztosítási intézkedés [a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) X. Fejezet], okirat végrehajtási záradékkal ellátása [Vht. 23/B. § (1) bekezdés a) pont és 23/C. §] vagy biztosíték adása [a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:523. §] iránti kérelme, illetve bármely külföldi bírósághoz benyújtott hasonló intézkedés iránti kérelme és a bíróság e kérelemnek helyt adó intézkedése nem összeegyeztethetetlen a választottbírósági szerződéssel.

III. FEJEZET

A VÁLASZTOTTBÍRÓSÁGI TANÁCS ÖSSZETÉTELE

10. A választottbírák száma

(1) A felek a választottbírák számában szabadon állapodhatnak meg, a választottbírák száma azonban csak páratlan lehet.

(2) Ha a felek a választottbírák számában nem állapodtak meg, a választottbírák száma három.

11. A választottbírák kijelölése

(1) Ha a felek eltérően nem állapodtak meg, állampolgárságára vagy annak hiányára tekintettel senki nem zárható ki abból, hogy választottbíróként eljárjon.

(2) A felek a választottbíró vagy a választottbírák kijelölési eljárásának szabályaiban szabadon állapodhatnak meg a (4)–(8) bekezdés korlátai között.

(3) Ilyen megállapodás hiányában,

- a) három választottbíróból álló választottbírószámi tanács esetében mindegyik fél egy-egy választottbírókat jelöl, és az így kijelölt két választottbíró jelöli ki az elnöklő bírót. Ha az egyik fél a másik fél felhívásának átvételétől számított harminc napon belül elmulasztja saját választottbírójának kijelölését, vagy ha a két választottbíró a kijelölésüktől számított harminc napon belül nem egyezik meg az elnöklő bírót személyében, a hiányzó választottbíró – bármelyik fél kérelmére – a 7. § (2) bekezdésében meghatározott bíróság; a Kereskedelmi Választottbírószámi hatáskörébe tartozó ügyben pedig a választottbírószámi honlapján közzétett választottbíró- ajánlási listáról a választottbírószámi elnöksége jelöli ki,
- b) egyedül eljáró választottbíró esetében, ha a felek a választottbíró személyében nem tudnak megállapodni, bármelyikük kérésére őt a 7. § (2) bekezdésében meghatározott bíróság; a Kereskedelmi Választottbírószámi hatáskörébe tartozó ügyben pedig a választottbírószámi honlapján közzétett választottbíró-ajánlási listáról a választottbírószámi elnöksége jelöli ki,
- c) háromnál több választottbíróból álló választottbírószámi tanács esetében az a) pont rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy a felek egyenlő arányban jelölnek választottbírákat, és a hiányzó választottbíró kijelöléséről a megválasztott bírák szótöbbséggel döntenek.

(4) Ha a felek megállapodása szerinti kijelölési eljárás során

- a) valamely fél a választottbíró jelölést elmulasztja, vagy egyébként a megállapodástól eltérően jár el,
- b) a felek vagy a választottbírák nem tudnak az ilyen eljárás szerint megkívánt megállapodásra jutni, vagy
- c) egy harmadik fél harminc napon belül nem teljesíti az ezen eljárás szerint a kijelölés érdekében rábízott feladatokat bármelyikét,

bármely fél a 7. § (2) bekezdésében meghatározott bírósághoz fordulhat, kivéve, ha a kijelölési eljárásra vonatkozó megállapodás vagy a választottbírószámi szerződésben meghatározott állandó választottbírószámi szabályzata ilyen esetre a kijelölés más módját írja elő.

(5) A hiányzó választottbíró kijelölése során figyelemmel kell lenni a felek megállapodásában a választottbírótól megkívánt szakképzettségre vagy más jellemzőre, valamint minden olyan szempontra, amely előreláthatóan biztosítja független és pártatlan választottbíró kijelölését. Nemzetközi választottbíráskodás esetén az egyesbíró, illetve az elnöklő bírót kijelölése során a felektől eltérő állampolgárságú bírót kell jelölni. Ha a Kereskedelmi

Választottbírószámi hatáskörébe tartozó ügyben a választottbíró-ajánlási listán nem szerepel a felek megállapodásában meghatározott szakképzettséggel vagy más jellemzővel rendelkező személy, egyesbírónak, illetve elnöklő bírónak a választottbíró-ajánlási listán nem szereplő személy is kijelölhető. Ha a Kereskedelmi Választottbírószámi hatáskörébe tartozó nemzetközi ügyben a választottbíró-ajánlási listán nem szerepel a felektől eltérő állampolgárságú személy, egyesbírónak, illetve elnöklő bírónak a választottbíró-ajánlási listán nem szereplő személy is kijelölhető.

(6) Az e § szerinti eljáró bíróságnak, más személynek vagy szervezetnek a (3) és (4) bekezdés alapján hozott döntése ellen jogorvoslatnak nincs helye.

(7) Nem lehet választottbíró,

- a) aki a huszonegyedik életévét nem töltötte be,
- b) akit jogerős bírói ítélet a közügyektől eltiltott,
- c) akit a bíróság jogerősen szabadságvesztésre ítélt, amíg a büntetett előéletéhez fűződő hátrányok alól nem mentesül,
- d) aki cselekvőképességet érintő gondnokság vagy támogatott döntéshozatal hatálya alatt áll,
- e) aki egyetemi jogi végzettséghez kötött foglalkozástól eltiltás hatálya alatt áll, vagy
- f) akivel szemben a bíróság jogerősen próbára bocsátást alkalmazott, a próbaidő ideje alatt.

(8) Aki a felek választottbírószámi elé utalt vagy azzal összefüggő jogvitájában korábban közvetítőként, a felek egyikének képviselőjeként vagy szakértőként részt vett, a választottbírószámi eljárásban nem lehet választottbíró.

(9) A választottbíró a kijelölést a felekhez intézett írásbeli nyilatkozatban fogadja el. A választottbíró kijelölését tartalmazó okirat választottbíró általi aláírása elfogadásnak minősül.

12. Kizárási okok

(1) Akit választottbíróként történő kijelölésével kapcsolatban megkeresnek, köteles feltárni azokat a körülményeket, amelyek jogos kétségeket ébreszthetnek pártatlansága vagy függetlensége tekintetében. A választottbíró a kijelölésétől kezdődően az eljárás során végig köteles haladéktalanul feltárni a felek előtt minden ilyen körülményt.

(2) A választottbíró ellen csak abban az esetben lehet kizárási iránti indítványt előterjeszteni, ha olyan körülmények állnak fenn, amelyek jogos kétségeket ébresztenek pártatlansága vagy függetlensége tekintetében, vagy ha nem rendelkezik a felek megállapodása szerint szükséges szakképzettséggel vagy más jellemzővel. A fél az általa kijelölt vagy azon választottbíró ellen, akinek a kijelölésében részt vett, csak olyan okból élhet kifogással, amely a kijelölést követően vált előtte ismertté.

13. A kizárási eljárás

(1) A felek – a (4) bekezdésben foglalt korlátok között – a választottbíró kizárási iránti eljárás rendjében szabadon állapodhatnak meg.

(2) Ilyen megállapodás hiányában annak a félnek, aki a választottbíró ellen kizárási iránti indítvánnyal kíván élni, az indítvány indokolását is tartalmazó írásbeli nyilatkozatát attól a naptól számított tizenöt napon belül kell a választottbírószámi tanácsnak megküldenie, amikor a választottbírószámi tanács összetételéről tudomást szerzett, vagy amikor az indítványt megalapozó körülmény előtte ismertté vált.

(3) Ha az érintett választottbíró nem mond le megbízatásáról, vagy a másik fél nem ért egyet a kizárási iránti indítvánnyal, a kérelemről a választottbírószámi tanács dönt.

(4) Ha az (1)–(3) bekezdés szerinti eljárásban a kizárási iránti indítvány nem vezetett eredményre, az indítványozó fél az elutasító határozat átvételétől számított harminc napon belül kérheti a 7. § (2) bekezdésében megjelölt bíróságot, a Kereskedelmi Választottbírószámi hatáskörébe tartozó ügyben a választottbírószámi elnökséget, hogy döntsön a kizárási iránti indítványról. Ha a Kereskedelmi Választottbírószámi elnöksége a kizárási iránti indítványt elutasítja, az indítványozó fél az elutasító határozat átvételétől számított harminc napon belül kérheti a 7. § (2) bekezdésében megjelölt bíróságot, hogy döntsön a kizárási iránti indítványról.

(5) A bíróság (4) bekezdés szerinti eljárásban hozott végzése ellen jogorvoslatnak nincs helye. A végzés kézbesítéséig a választottbírószámi tanács – a kizárási iránti indítvánnyal érintett választottbírókat is beleértve – folytathatja az eljárást és határozatot hozhat.

14. A választottbírói megbízatás megszűnésének egyéb esetei

(1) Ha a választottbíró bármely okból képtelenné válik a feladatának ellátására vagy más okból indokolatlanul késlelteti az eljárást, és tisztségéről nem mond le, a felek megállapodhatnak a megbízatása megszüntetésében. Ennek hiányában a megszüntetési okra hivatkozással bármely fél kérheti a 7. § (2) bekezdése szerinti bíróságtól, a Kereskedelmi Választottbíróóság hatáskörébe tartozó ügyben a választottbíróóság elnökségétől, hogy állapítsa meg a választottbíró megbízatásának megszűnését. Ha a Kereskedelmi Választottbíróóság elnöksége a kérelmet elutasítja, az indítványozó fél az elutasító határozat átvételétől számított harminc napon belül kérheti a 7. § (2) bekezdésében megjelölt bíróságot, hogy állapítsa meg a választottbíró megbízatásának megszűnését.

(2) A bíróság (1) bekezdés szerinti eljárásban hozott végzése ellen jogorvoslatnak nincs helye.

(3) Ha az (1) bekezdés vagy a 14. § (2) és (3) bekezdése szerint a választottbíró megbízatása megszűnik, az nem jelenti az (1) bekezdésben vagy a 13. §-ban foglalt bármely ok fennállásának elismerését.

15. Új választottbíró kijelölése

Ha a választottbíró megbízatása bármely okból megszűnik, helyette új választottbíróat kell kijelölni ugyanazon rendelkezések alkalmazásával, mint amelyek szerint a megszűnt megbízatású választottbíróat kijelölték.

IV. FEJEZET

A VÁLASZTOTTBÍRÓSÁGI TANÁCS DÖNTÉSE SAJÁT HATÁSKÖRÉRŐL

(1) A választottbírói tanács saját hatásköréről – beleértve bármely, a választottbírói tanács szerződés létrejöttét vagy érvényességét illető kifogást – maga dönthet. Ebből a szempontból a szerződés részét képező választottbírói tanács kikötést úgy kell tekinteni, mint a szerződés egyéb kikötéseitől független megállapodást. A választottbírói tanácsnak az a döntése, amely szerint egy szerződés nem jött létre vagy érvénytelen, nem vonja maga után a választottbírói tanács kikötés érvénytelenségét.

(2) A választottbírói tanács hatáskörével kapcsolatos kifogást legkésőbb a védekezés előterjesztésével egy időben kell megtenni. Az, hogy választottbíró jelölt, vagy annak jelölésében részt vett, nem zárja ki, hogy a fél ilyen kifogást tegyen. A választottbírói tanács hatáskörének túllépésére alapított kifogást a hatáskör feltételezett túllépésekor haladéktalanul elő kell terjeszteni. A választottbírói tanács befogadhat kifogást később is, ha a kifogás késedelmet igazoltnak tekinti.

(3) A választottbírói tanács a (2) bekezdésben hivatkozott kifogásokról dönthet akár előzetes kérdésként, akár az ítéletében. Ha a választottbírói tanács előzetes kérdésként állapította meg a hatáskörét, bármelyik fél a döntés átvételétől számított harminc napon belül kérheti, hogy a 7. § (2) bekezdésében megjelölt bíróság végzéssel döntsön a kifogásról, azzal, hogy a végzés kézbesítéséig a választottbírói tanács folytathatja az eljárást és határozatot hozhat.

V. FEJEZET

IDEIGLENES INTÉZKEDÉS ÉS ELŐZETES INTÉZKEDÉS

16. Ideiglenes intézkedés

(1) Ha a felek eltérően nem állapodtak meg, a választottbírói tanács bármelyik fél kérelmére végzésben ideiglenes intézkedést hozhat.

(2) Az ideiglenes intézkedéssel a vitát lezáró ítéletet megelőzően a választottbírói tanács utasítja a felet, hogy

a) a vita lezárásáig tartson fenn vagy állítson helyre valamely állapotot;

b) tegyen meg intézkedéseket annak megelőzése érdekében, vagy tartózkodjon olyan intézkedésektől, amelyek valószínűsíthetően azzal az eredménnyel járnának, hogy kár, közvetlenül fenyegető kárveszély vagy a választottbírói tanács eljárás kimenetelének befolyásolása következne be;

c) intézkedjen, hogy a választottbírói tanács ítélet kielégítési alapjául szolgáló eszközök rendelkezésre álljanak, vagy nyújtson azok értékének megfelelő fedezetet; vagy

d) őrizze meg azt a bizonyítékot, amelynek a vita eldöntése során jelentősége lehet.

17. Előzetes intézkedés

(1) Ha a felek eltérően nem állapodtak meg, a fél az ideiglenes intézkedés iránti kérelemmel együtt indítványozhatja, hogy a másik felet előzetes intézkedéssel kötelezzék annak érdekében, hogy a kért ideiglenes intézkedés célja ne lehetetlenüljön el.

(2) A választottbírói tanács előzetes intézkedést akkor hozhat, ha úgy ítéli meg, hogy az ideiglenes intézkedés iránti kérelemnek a kérelmezett féllel való közlése azzal a kockázattal jár, hogy az ideiglenes intézkedés célja ellehetetlenül.

(1) A választottbírói tanácsnak minden felet értesítenie kell az előzetes intézkedés iránti indítvány elbírálásáról, és ezzel egyidejűleg tájékoztatást kell adnia a felek és a választottbírói tanács közötti bármely erre vonatkozó szóbeli kommunikáció tartalmáról is.

(2) Az előzetes intézkedés iránti indítvány elbírálását követően a választottbírói tanács lehetőséget kell adjon annak a félnek, akivel szemben az előzetes intézkedés rendelkezést tartalmaz, hogy álláspontját a lehető legrövidebb időn belül előadhassa.

(3) Az előzetes intézkedés elleni kifogásról a választottbírói tanácsnak azonnal döntenie kell.

(4) Az előzetes intézkedés a meghozatalától számított húsz nap elteltével hatályát veszti.

(5) A választottbírói tanács ideiglenes intézkedésbe foglalhatja és abban módosíthatja az előzetes intézkedését, miután az ellenfél arról értesült és álláspontját előterjeszthette.

(6) Az előzetes intézkedés a felekre kötelező, de bírósági végrehajtásnak nem lehet tárgya.

18. Az ideiglenes intézkedésre és az előzetes intézkedésre vonatkozó közös szabályok

A választottbírói tanács bármelyik fél kérelmére, illetve kivételes esetben kérelem hiányában, és a felek előzetes értesítése nélkül is módosíthatja, felfüggesztheti, valamint hatályon kívül helyezheti az általa hozott ideiglenes intézkedést, illetve előzetes intézkedést.

(1) A választottbírói tanács előírhatja, hogy az ideiglenes intézkedést kérő fél az ideiglenes intézkedéssel kapcsolatban nyújtson megfelelő biztosítékot.

(2) A választottbírói tanács köteles előírni, hogy az előzetes intézkedést kérő fél a döntéssel kapcsolatban nyújtson megfelelő biztosítékot, kivéve, ha a választottbírói tanács azt szükségtelenné ítéli.

(1) A választottbírói tanács előírhatja, hogy bármely fél azonnal tájékoztassa a fél a kért vagy meghozott ideiglenes intézkedés alapjául szolgáló körülményekben bekövetkezett minden érdemi változást.

(2) Az előzetes intézkedést kérő fél köteles feltárni a választottbírói tanács számára minden olyan körülményt, amely az előzetes intézkedés meghozatala vagy fenntartása során a választottbírói tanács mérlegelése szempontjából feltehetően releváns, és ez a kötelezettség fennmarad addig, ameddig a fél, akivel szemben az előzetes intézkedés iránti kérelem irányul, álláspontját előterjeszthette. Ezt követően az (1) bekezdés rendelkezése alkalmazandó.

Az ideiglenes vagy előzetes intézkedést kérő fél felel az intézkedéssel felmerült költségért és az okozott kárért, ha a választottbírói tanács később azt állapítja meg, hogy az adott körülmények között az intézkedést nem kellett volna meghozni. Ezekről a költségekről és károkról a választottbírói tanács az eljárás bármely szakaszában dönthet.

19. Az ideiglenes intézkedés végrehajtása

(1) A választottbírói tanács ideiglenes intézkedését a bírósági végrehajtás szabályai szerint kell végrehajtani, kivéve a 27. § szerinti megtagadás eseteit.

(2) Az ideiglenes intézkedés végrehajtását kérő fél, illetve az a fél, akinek az a javára szól, köteles nyomban értesíteni a bíróságot az ideiglenes intézkedés hatályon kívül helyezéséről, felfüggesztéséről vagy módosításáról.

20. A végrehajtás megtagadásának okai

Az ideiglenes intézkedés végrehajtása csak akkor tagadható meg, ha

a) a bíróság meggyőződik annak a félnek a kérelmére, akivel szemben azt érvényesítik, hogy:

aa) fennáll a 47. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározott okok valamelyike; vagy

ab) a választottbírói tanácsnak az ideiglenes intézkedésre tekintettel biztosíték adására kötelező döntésének nem tettek eleget; vagy

ac) az ideiglenes intézkedést a választottbírói tanács megszüntette vagy felfüggesztette; vagy

b) a bíróság úgy ítéli meg, hogy

ba) az ideiglenes intézkedés összeférhetetlen a bíróság hatáskörével; vagy

bb) az ideiglenes intézkedés vonatkozásában fennáll a 47. § (2) bekezdés b) pontjában meghatározott okok valamelyike.

VI. FEJEZET

A BÍRÓSÁG ELJÁRÁSA

A választottbírói eljárással összefüggésben, függetlenül annak helyétől, a magyar bíróság a bírósági eljárásrend szerinti hatáskörrel rendelkezik előzetes bizonyítás (Pp. XXIV. Fejezet), ideiglenes intézkedés (Pp. VIII. Fejezet) és biztosítási intézkedés (Vht. X. Fejezet) elrendelésére, valamint okirat végrehajtási záradékkal ellátására [Vht. 23/B.§ (1) bekezdés a) pont és 23/C. §], illetve a peres eljárás szabályai szerint külön perben biztosíték adási (Ptk. 6:523. §) kötelezésre. Ennek során a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróság a választottbíráskodás sajátosságaira figyelemmel jár el.

VII. FEJEZET

A VÁLASZTOTTBÍRÓSÁGI ELJÁRÁS LEFOLYTATÁSA

21. A felek egyenlő elbánásban részesítése és az eljárási szabályok meghatározása

A feleket a választottbírói eljárás során egyenlő elbánásban kell részesíteni, és mindegyik félnek meg kell adni a lehetőséget arra, hogy az ügyét előadhassa.

(1) A felek a választottbírói tanács által követendő eljárás szabályaiban – e törvény keretei között – szabadon állapodhatnak meg.

(2) Ilyen megállapodás hiányában a választottbírói tanács az eljárási szabályokat – e törvény keretei között – a belátása szerint határozza meg. A választottbírói tanács hatásköre magában foglalja a bizonyítékok befogadhatóságának, relevanciájának és súlyának meghatározását.

22. A választottbíráskodás helye és az eljárás megindítása

(1) A felek a választottbíráskodás helyében szabadon állapodhatnak meg. Ilyen megállapodás hiányában a választottbíráskodás helyét a választottbírói tanács az eset körülményeit figyelembe véve határozza meg, ideértve különösen azt, hogy az a feleknek megfelelő legyen.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt rendelkezéstől függetlenül a választottbírói tanács – ha a felek eltérően nem állapodnak meg – a bírák közötti megbeszélés, a felek, a tanúk vagy a szakértők meghallgatása, valamint tárgyak, okiratok meg szemlélése céljából más helyen is összeülhet.

Ha a felek eltérően nem állapodtak meg, a jogvita vonatkozásában a választottbírói eljárás azon a napon kezdődik, amelyen a vita választottbírói tanács elé utalására irányuló nyilatkozatot az alperes átvette.

23. Az eljárás nyelve

(1) A választottbírói eljárás során használandó nyelvben vagy nyelvekben a felek szabadon állapodhatnak meg. Ilyen megállapodás hiányában a választottbírói tanács határozza meg az eljárás során használandó nyelvet vagy nyelveket.

(2) Az eljárás nyelvére vonatkozó megállapodás, illetve az eljárás nyelvének meghatározása, a felek eltérő rendelkezése hiányában alkalmazandó a felek beadványára, a tárgyalásra, valamint a választottbírói tanács döntésére és minden más közlésére.

(3) A választottbírói tanács elrendelheti, hogy az okirati bizonyítékoknak a felek megállapodása szerinti, illetve a választottbírói tanács által meghatározott nyelvű fordítását is csatolják.

24. A kereseti kérelem és a védekezés

(1) A felperes a felek által megállapodott vagy a választottbírói tanács által meghatározott határidőn belül köteles előadni a kereseti kérelmét, az azt alátámasztó tényeket és a vitatott kérdéseket, az alperes pedig köteles az ezekre vonatkozó védekezését előterjeszteni, kivéve, ha a felek a perbeli nyilatkozatok tartalmát illetően eltérően állapodtak meg. A felek nyilatkozataikkal együtt előterjeszthetik bizonyítékaikat is.

(2) Ha a felek eltérően nem állapodtak meg, a választottbírói eljárás során bármelyik fél módosíthatja vagy kiegészítheti keresetét, illetve védekezését, kivéve, ha a választottbírói tanács az ezzel okozott késedelem miatt annak előterjesztését nem engedi meg.

25. A választottbírói szerződésben nem részes személy részvétele az eljárásban

Ha a felek eltérően nem állapodtak meg, a választottbírói szerződésben nem részes személy akkor vehet részt félként az eljárásban, ha az általa vagy vele szemben előterjesztett igény a választottbírói szerződés tárgyát képező jogvitával csak egységesen dönthető el, és ha e személy a választottbírói hatáskörének írásbeli nyilatkozatban aláveti magát.

26. A tárgyalás és az írásbeli eljárás

(1) A felek ellenkező megállapodása hiányában – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a választottbírói tanács dönti el, hogy az álláspontok és a bizonyítékok előadása céljából tart-e tárgyalást, vagy az eljárást anélkül folytatja le.

(2) A felek bármelyikének kérésére az eljárás megfelelő szakaszában a választottbírói tanács tárgyalást tart akkor is, ha egyébként a felek abban állapodtak meg, hogy a jogvitát tárgyalás tartása nélkül kell elbírálni.

(3) A feleket előzetesen, kellő időben értesíteni kell a tárgyalásról és a választottbírói tanács olyan eljárási cselekményéről, amelynek célja szemle lefolytatása.

(4) Az egyik fél által a választottbírói tanácshoz beterjesztett beadványt, iratot vagy más információt közölni kell a másik féllel, továbbá közölni kell a felekkel minden olyan bizonyítékot, amelyet a választottbírói tanács döntése meghozatalánál figyelembe vehet.

(5) A választottbírói tanács a tanúkkal és szakértőkkel szemben pénzbírságot vagy más kényszerítő eszközt nem alkalmazhat.

(6) A választottbírói tanács az eljárásáról jegyzőkönyvet készít, és annak egy példányát megküldi a feleknek. (7) A választottbírói tanács eljárása – a felek ellenkező megállapodása hiányában – nem nyilvános.

27. Beavatkozás az eljárásba

(1) Bármelyik fél kérelmére a választottbírói tanács tájékoztatja azt, akinek jogi érdeke fűződik ahhoz, hogy a választottbírói eljárás miként dőljön el, hogy az eljárásba az azonos érdekű fél nyertességének előmozdítása érdekében beavatkozhat.

(2) A választottbírói tanács beavatkozás engedélyezése tárgyában hozott döntése ellen jogorvoslatnak nincs helye.

(3) A beavatkozó bizonyítékot nyújthat be, valamint részt vehet a tárgyaláson és az olyan eljárási cselekményen, amelynek célja szemle lefolytatása.

28. A fél mulasztása

A felek eltérő megállapodása hiányában, ha megfelelő indok nélkül

a) a felperes a keresetét a 34. § (1) bekezdésében foglaltak szerint nem terjeszti elő, a választottbírói tanács az eljárást megszünteti;

b) az alperes a választást a 34. § (1) bekezdésében foglaltak szerint nem terjeszti elő, a választottbírói tanács az eljárást folytatja anélkül, hogy a mulasztást önmagában a felperes állításai elismerésének tekintené;

c) a választottbírói tárgyaláson bármelyik fél nem jelenik meg vagy nem terjeszti elő a bizonyítékait, a választottbírói tanács folytathatja az eljárást, és a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján határozatot hozhat.

29. Szakértő

(1) Ha a felek eltérően nem állapodtak meg, a választottbírói tanács

a) kirendelhet egy vagy több szakértőt, hogy adjon szakvéleményt a választottbírói tanács által meghatározott olyan kérdésben, amelynek megítéléséhez szükséges különleges szakértelemmel a választottbírói tanács nem rendelkezik;

b) bármelyik félnek előírhatja, hogy adjon felvilágosítást a szakértőnek, illetve szemrevételezés céljából mutasson be vagy tegyen hozzáférhetővé valamely tárgyat.

(2) Ha a felek eltérően nem állapodtak meg, a szakértő, ha az egyik fél kéri vagy azt a választottbírói tanács szükségesnek tartja, írásbeli vagy szóbeli szakvéleményének előterjesztését követően köteles részt venni a tárgyaláson, ahol a felek kérdéseket intézhetnek hozzá, valamint a vitás kérdések bizonyítására maguk is szakértőt állíthatnak.

(3) Aki a felek választottbírói tanácsa elé utalt vagy azzal összefüggő jogvitájában korábban közvetítőként, a felek egyikének képviselőjeként vagy szakértőként részt vett, a választottbírói tanácsban nem lehet szakértő.

30. A bíróság által nyújtott jogsegély a bizonyításban

A választottbírói tanács vagy annak jóváhagyásával valamely fél bizonyítás lefolytatása érdekében megkeresheti a bíróságot. Ennek során a bíróság az előzetes bizonyításra vonatkozó szabályok (Pp. XXIV. Fejezet) szerint jár el, kivéve, hogy a Pp. 334. § szabályai nem alkalmazhatóak, és a bizonyítás elrendelése tárgyában a feleket nem kell meghallgatnia.

31. Az alkalmazandó anyagi jog

(1) A választottbírói tanácsnak a jogvitát a felek által a vitás kérdések érdemi eldöntésére választott jog rendelkezéseivel összhangban kell eldöntenie. Ha a felek eltérően nem állapodtak meg, valamely állam jogának vagy jogrendszerének kikötése közvetlenül az adott állam anyagi jogát jelenti, ide nem értve annak nemzetközi magánjogi szabályait.

(2) A felek általi jogválasztás hiányában az alkalmazandó anyagi jogot a választottbírói tanács az általa alkalmazandónak tartott nemzetközi magánjogi szabályok alapján állapítja meg.

(3) A választottbírói tanács méltányosság alapján csak akkor dönthet, ha a felek erre kifejezetten felhatalmazták.

(4) A választottbírói tanács minden esetben a szerződés kikötésével összhangban kell meghozza a döntését, és figyelembe kell vennie az ügyletre alkalmazandó kereskedelmi szokásokat.

32. Döntéshozatal tanácsban

(1) A felek eltérő megállapodásának hiányában a választottbírói tanács szótöbbséggel hozza meg határozatát, többségi álláspont hiányában a választottbírói tanács elnöke dönt.

(2) Eljárási kérdésekben az elnöklő választottbíró is dönthet, ha a felek vagy a választottbírói tanács tagjai erre felhatalmazták.

33. Egyezség

(1) Ha az eljárás során a felek a jogvitában egyezségeket kötnek, a választottbírói tanács az eljárást megszünteti.

(2) Ha a felek kérik, a választottbírói tanács az egyezségeket a megállapodásban foglalt feltételekkel ítéletbe foglalja, feltéve hogy az egyezség megfelel a jogszabályoknak.

(3) Az egyezség feltételeit magában foglaló ítélet hatálya azonos az ügy érdemében hozott ítélet hatályával.

34. A választottbírói ítélet formája és tartalma

(1) A választottbírói ítéletet és az eljárást megszüntető végzést írásba kell foglalni, és azt a választottbírói tanács tagjai aláírják. Több választottbíró eljárása esetén elegendő a tagok többségének aláírása, feltéve, hogy az elmaradt aláírás hiányának okát feltüntetik az ítéletben.

(2) A választottbíróági ítéletben rögzíteni kell a döntés alapjául szolgáló indokokat, kivéve, ha az ítélet a 43. § szerinti egyezség feltételeit tartalmazza.

(3) Ha valamelyik fél kéri, az ítéletben rendelkezni kell az eljárás költségének összegéről és viseléséről.

(4) A választottbíróági ítéletben és az eljárást megszüntető végzésben fel kell tüntetni annak keltét és a választottbíráskodásnak a 31. § (1) bekezdése szerinti helyét. Az ítéletet és az eljárást megszüntető végzést úgy kell tekinteni, mint amelyet a feltüntetett helyen hoztak.

(5) A választottbíróági ítélet és az eljárást megszüntető végzés meghozatalát követően, a választottbírák által az (1) bekezdés szerint aláírt egy-egy példányt meg kell küldeni a feleknek.

35. Az eljárás megszűnése

(1) A választottbíróági eljárás a választottbíróági tanács ítéletével vagy az eljárást a (2) bekezdés szerint megszüntető végzésével fejeződik be.

(2) A választottbíróági tanács végzéssel szünteti meg az eljárást, ha

a) a felperes a keresetét nem terjeszti elő a 34. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint;

b) a felperes keresetétől eláll, kivéve, ha az alperes ez ellen kifogással él és a választottbíróági tanács a vita végleges lezárásához fűződő jogos érdekét elismeri;

c) a felek az eljárás megszüntetésében megállapodnak; vagy

d) a választottbíróági tanács úgy ítéli meg, hogy az eljárás folytatására bármely más okból nincs szükség vagy az lehetetlen.

(3) A választottbíróági tanács megbízása a választottbíróági eljárás megszűnésével megszűnik, de a választottbíróági tanács a 46. §-ban, a 47. § (4) bekezdésében, valamint a 50–52. §-ban meghatározott esetben eljár.

36. A választottbíróági ítélet kijavítása, értelmezése és kiegészítése

(1) Ha a felek eltérő határidőt nem állapítottak meg, a választottbíróági ítélet átvételétől számított harminc napon belül a fél a másik fél egyidejű értesítése mellett kérheti a választottbíróági tanácsot, hogy az ítéletben előforduló elírást vagy számítási hibát javítson ki.

(2) Ha a felek eltérően nem állapodtak meg, a fél a másik fél egyidejű értesítése mellett a választottbíróági ítélet átvételétől számított harminc napon belül kérheti a választottbíróági tanácsot, hogy az ítélet meghatározott része tekintetében adjon értelmezést.

(3) Ha a választottbíróági tanács az (1)–(2) bekezdésben írt kérelmet indokoltnak tartja, az annak átvételétől számított harminc napon belül a kijavítást elvégzi, illetve az értelmezést megadja. Az értelmezés a választottbíróági ítélet indokolásának a részévé válik.

(4) A választottbíróági tanács az (1) bekezdésben meghatározott hibát a választottbíróági ítélet meghozatalától számított harminc napon belül kérelem hiányában maga is kijavíthatja.

(5) Ha a felek eltérően nem állapodtak meg, a fél a másik fél egyidejű értesítése mellett kérheti a választottbíróági tanácsot, hogy a választottbíróági ítélet kiegészítését az annak átvételétől számított harminc napon belül olyan kérelem vonatkozásában, amelyet az eljárás során előterjesztettek, de a választottbíróági ítélet arról nem rendelkezett. Ha a választottbíróági tanács a kérelmet indokoltnak tartja, hatvan napon belül – szükség esetén tárgyalás alapján – kiegészítő választottbíróági ítéletet hoz.

(6) A választottbíróági tanács szükség esetén legfeljebb további harminc nappal meghosszabbíthatja a kijavításra, értelmezésre és a kiegészítő választottbíróági ítélet meghozatalára az e §-ban meghatározott határidőt.

(7) A 44. § rendelkezéseit a választottbíróági ítélet kijavítására, értelmezésére és kiegészítésére is alkalmazni kell.

VIII. FEJEZET

A VÁLASZTOTTBÍRÓSÁGI ÍTÉLET ÉRVÉNYTELENÍTÉSE

(1) A választottbíróági ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye. A választottbíróági ítélet rendes bírói úton csak a választottbíróági ítélet érvénytelenítése iránt indított perben vizsgálható felül.

(2) A választottbíróági ítélet a másik fél ellen előterjesztett kereset alapján a 7. § (2) bekezdésében meghatározott bíróság által és csak abban az esetben érvényteleníthető, ha

a) az érvénytelenítés iránt indított per felperese bizonyítja, hogy

aa) a választottbíróági szerződést kötő felek egyikének nem volt jogképessége vagy cselekvőképessége; vagy a választottbíróági szerződés annak a jognak a szabályai szerint, amelynek alávetették, ilyen alávetés hiányában pedig a magyar jog szerint nem érvényes; vagy

ab) a fél a választottbíró kijelöléséről, illetve a választottbíróági tanács eljárásáról nem volt szabályosan értesítve, vagy egyébként nem volt képes az ügyét előterjeszteni; vagy

ac) a választottbíróági ítélet a választottbíráskodásnak való alávetésben figyelembe nem vett, vagy azon kívül eső vitára terjed ki, illetve az ilyen alávetés terjedelmén túli döntést tartalmaz, azzal, hogy amennyiben az alá- és alá nem vetett ügyek egymástól elválaszthatók, a választottbíróági ítélet érvénytelenítése csak az alávetésen kívüli részben hozott döntés tekintetében kérhető; vagy

ad) a választottbíróági tanács összetétele vagy a választottbíróági eljárás nem felelt meg a felek megállapodásának – kivéve, ha a megállapodás ellentétes e törvény kötelezően alkalmazandó szabályával –, vagy ilyen megállapodás hiányában nem felelt meg e törvény rendelkezéseinek; vagy

b) a bíróság úgy ítéli meg, hogy

ba) a vita tárgya a magyar jog szerint választottbíróági útra nem tartozhat, vagy

bb) a választottbíróági ítélet a magyar közrendbe ütközik.

(3) Az érvénytelenítés iránti kereset a választottbíróági ítéletnek, ha pedig a 46. § szerinti kérelmet terjesztettek elő, a választottbíróági tanács e kérelem alapján hozott döntésének átvételét követő hatvan napon belül terjeszthető elő. E határidő elmulasztása jogvesztéssel jár.

(4) A bíróság a választottbíróági ítélet érvénytelenítése iránt indított perben bármelyik fél indokolt kérelmére a per tárgyalását legfeljebb kilencven napra felfüggesztheti annak érdekében, hogy a választottbíróági tanácsnak a 46. § korlátain belül lehetősége legyen a választottbíróági eljárást újraindítani vagy más olyan eljárási cselekményt megtenni, amellyel a választottbíróági tanács

álláspontja szerint az érvénytelenségi ok kiküszöbölhető. Ebben az esetben az ítélettel megszűnt választottbíróági eljárás a bíróság által meghatározott célból és időtartamban folytatódik. Az újranyitott választottbíróági eljárásban hozott ítélet érvénytelenítése az annak átvételét követő hatvan napon belül keresetváltoztatással vagy viszontkeresettel kérhető.

(5) A választottbíróági ítélet érvénytelenítése esetén a választottbíróági eljárás a választottbírák 12. § szerinti kijelölésével folytatódhat.

IX. FEJEZET ELJÁRÁSÚJÍTÁS

E fejezet eltérő rendelkezése hiányában az eljárásújítás során az alapeljárásra vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni. A felek eltérő megállapodásának hiányában a választottbíróági ítélet átvételét követő egy éven belül eljárásújításnak van helye, ha a fél olyan tényre vagy bizonyítékra hivatkozik, amelyet az alapeljárásban önhibáján kívül nem érvényesített, feltéve, hogy az – elbírálása esetén – a félre kedvezőbb határozatot eredményezhetett volna.

(1) Az eljárásújítási kérelem megengedhetősége tárgyában a támadott ítéletet hozó választottbíróági tanács végzéssel határoz. A végzés ellen jogorvoslatnak nincs helye.

(2) A választottbíróági tanács valamely tagjának akadályoztatása esetén, helyette a 12. § szerinti eljárásban kijelölt választottbíró jár el.

(3) A választottbíróági tanács a megengedhetőség tárgyában való döntés előtt a feleket meghallgathatja. (4) Az eljárásújítási kérelmet el kell utasítani, ha

- a) azt az ítélet átvételétől számított egy év elteltével nyújtották be,
- b) a kérelmet benyújtó fél által felhozottak a valóságuk bizonyítása esetén sem alkalmasak arra, hogy a félre nézve kedvezőbb határozatot hozzanak, vagy
- c) a fél a kérelmében felhozott tényt vagy bizonyítékot az alapeljárásban saját hibájából nem érvényesítette.

Ha a választottbíróági tanács az eljárásújítás megengedéséről döntött és a kérelem sikere valószínűnek mutatkozik, a választottbíróági tanács az ítélet végrehajtását felfüggesztheti.

Az eljárásújítás megengedése esetén az eljárást a kérelem korlátai között kell lefolytatni, és annak eredményéhez képest a választottbíróági tanács a megtámadott ítéletet hatályában fenntartja, vagy annak egészben vagy részben történő hatályon kívül helyezése mellett új határozatot hoz.

X. FEJEZET

A VÁLASZTOTTBÍRÓSÁGI ÍTÉLET VÉGREHAJTÁSA

(1) A választottbíróági ítélet hatálya ugyanaz, mint a jogerős bírósági ítéleté; annak végrehajtására a bírósági végrehajtásról szóló jogszabályok irányadók.

(2) Az a fél, aki a választottbíróági ítéletre hivatkozik vagy annak végrehajtása iránt kérelmet terjeszt elő, a kérelemhez csatolja annak eredeti példányát vagy hitelesített másolatát.

A bíróság megtagadja a választottbíróági ítélet végrehajtását, ha úgy ítéli meg, hogy

- a) a vita tárgya a magyar jog szerint választottbíróági útra nem tarthat, vagy
- b) a választottbíróági ítélet a magyar közrendbe ütközik.

XI. FEJEZET

EGYÉB SZABÁLYOK

37. A választottbíróági szerződés tárgyát képező követelés érvényesítése a felszámolás kezdő időpontja után

Amennyiben a választottbíróági szerződésben részes fél ellen a magyar jog szerint felszámolási eljárás indult, vele szemben a felszámolás kezdő időpontja után a felszámolás körébe tartozó vagyonnal kapcsolatos pénzkövetelést csak a felszámolási eljárás keretében, a csőd eljárásról és a felszámolási eljárásról szóló törvény szerint lehet érvényesíteni. Ez a rendelkezés nem zárja ki a nem pénz megfizetése iránti követelések e törvény szerinti érvényesítését.

38. Jogutódlás a választottbíróági szerződésben

A felek eltérő megállapodása hiányában szerződésbeli jogutódlás és engedményezés esetén a jogelőd által kötött választottbíróági szerződés hatálya kiterjed a jogutódra.

39. A választottbíróági tanács és a felek közötti viszonyok

(1) A választottbírói tisztségről lemondás, valamint a választottbírói megbíztatás felek általi megszüntetésére vonatkozó megállapodás akkor hatályosul, ha arról az eljáró választottbíróági tanács mindegyik tagja, továbbá lemondás esetén valamennyi fél értesült.

(2) A választottbíróági ítélet érvénytelenítése esetén az érvénytelenített ítélettel megszűnt választottbíróági eljárás választottbírói díjmentes, az érvénytelenített ítéletet hozó választottbíróági tanácsot díj nem illeti meg. Az érvénytelenítést követően folytatódó eljárásban a felek adminisztrációs költség fizetésére nem kötelezhetők.

(3) Az állandó választottbíróóság szabályzata, vagy eseti választottbíráskodás esetén a választottbíróági tanács és a felek megállapodása kizárhatja vagy korlátozhatja az állandó választottbíróóság, a választottbíróági tanács és a választottbírák felelősségét, kivéve a szándékos vagy súlyos gondatlanságból eredő károkozásért való felelősséget.

40. Közvetítői eljárás

Állandó választottbíróóság a választottbíróági közvetítői eljárásra a jelen törvénnyel és az UNCITRAL 2002-es nemzetközi kereskedelmi békéltetésről szóló mintatörvényével összhangban álló szabályzatot alkothat.

XII. FEJEZET

ÁLLANDÓ VÁLASZTOTTBÍRÓSÁG

41. Magyarországi állandó választottbíráskodás

(1) Magyarországon állandó választottbírósként a Kereskedelmi Választottbíróóság, illetve az eljárási szabályzata szerint megalakított választottbíróági tanács jár el.

(2) A sportról szóló törvény rendelkezései szerint, az ott meghatározott ügyekben a Sport Állandó Választottbíróóság, a Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamaráról szóló törvény, valamint a termőföld tulajdonjogának megszerzését vagy használatát korlátozó jogszabályi rendelkezések kijátszására irányuló jogügyletek feltárásáról és megakadályozásáról szóló törvény rendelkezései szerint, az ott meghatározott ügyekben az agrárkamara által működtetett választottbíróóság, illetve az eljárási szabályzatuk szerint megalakított választottbíróági tanács jár el.

42. Kereskedelmi Választottbíróóság

(1) A Kereskedelmi Választottbíróóság Magyarország területén ellátja az állandó választottbíróóság e törvényben, illetve az e törvénnyel összhangban az ügyrendjében és az eljárási szabályzatban meghatározott feladatait.

(2) A Kereskedelmi Választottbíróóság szervei:

- a) a héttagú elnökség, és
- b) a Kereskedelmi Választottbíróóság ügyvitelét ellátó titkárság.

43. Elnökség

(1) Az elnökség a Kereskedelmi Választottbíróóság általános döntéshozó szerve.

(2) Az elnökségbe az elnököt és két tagot a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara, egy-egy tagot pedig a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal, a Budapesti Értéktőzsde Zrt., a Magyar Bankszövetség, valamint a Magyar Ügyvédi Kamara delegál.

(3) Az alelnöki tisztséget a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal, a Budapesti Értéktőzsde Zrt., a Magyar Bankszövetség, valamint a Magyar Ügyvédi Kamara által delegált tag tölti be. Az alelnöki tisztségben a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal, a Budapesti Értéktőzsde Zrt., a Magyar Bankszövetség, valamint a Magyar Ügyvédi Kamara által delegált tagok – ebben a sorrendben – évente váltják egymást.

(4) Az elnökség tagja olyan személy lehet, aki jogász munkakörben eltöltött, legalább 10 év szakmai gyakorlattal rendelkezik, valamint a jogi szakvizsgát, vagy a hazai joga szerint annak megfelelő szakvizsgát letette, és jelentős tapasztalattal rendelkezik a választottbíráskodásra vonatkozó szabályok alkalmazásával kapcsolatban.

(5) Az elnökségi tagok megbízatása három évre szól, és egyszer delegálhatók újra.

(6) Az elnök megbízatása három évre szól, és egyszer delegálható újra.

(7) Az elnökség tagját és az elnököt az öt delegáló szervezet bármikor, indokolás nélkül visszahívhatja.

(8) Az elnökség tagja nem járhat el választottbíróként és szakértőként a Kereskedelmi Választottbíróóság hatáskörébe tartozó eljárásban, kivéve azokat az ügyeket, amelyekben a választottbírókénti kijelölését az elnökségi tagi megbízatása keletkezése előtt elfogadta, illetve amelyekben az elnökségi tagi megbízatása keletkezése előtt

szakvéleményt adott. Az elnökség tagja nem járhat el jogi képviselőként a Kereskedelmi Választottbíróóság hatáskörébe tartozó eljárásban.

(9) A Kereskedelmi Választottbíróóságot az elnök és az általános helyetteseként eljáró alelnök képviseli.

44. Az elnökség és az elnök feladatai

(1) Az elnökség

- a) elfogadja és a Kereskedelmi Választottbíróóság honlapján nyilvánosságra hozza a Kereskedelmi Választottbíróóság ügyrendjét és az eljárási szabályzatot,
- b) választottbíró-ajánlási listát készít, és azt legalább háromévente felülvizsgálja,
- c) gyakorolja az e törvény szerinti választottbíró-kijelölési jogot,
- d) eljárási kérdésekre vonatkozó ajánlásokat tehet azzal, hogy az ajánlás az eljáró választottbíróági tanácsot nem köti,
- e) az eljárási szabályzatban megállapítja az alapeljárás, valamint az eljárásújítás választottbíróági díjának mértékét,
- f) az eljárási szabályzatban meghatározza, hogy a Kereskedelmi Választottbíróóság hatáskörébe tartozó mely ügyekben kell a választottbíró az energetikai, és mely ügyekben a pénz- és tőkepiaci szekció tagjai közül kijelölni.

(2) Az elnök

- a) irányítja a titkárságot,
- b) gondoskodik arról, hogy a Kereskedelmi Választottbíróóság keretében eljáró választottbíróági tanács által meghozott ítélet és permegszüntető végzés anonimizált és a felek felismerésének lehetőségét kizáró kivonata a határozat meghozatalától számított hat hónap elteltével a Kereskedelmi Választottbíróóság honlapján kereshető formában megjelenjen és ott fellelhető legyen.

(3) Az elnökség tagja havi tiszteletdíjra jogosult, amelynek összege megegyezik a mindenkori kötelező legkisebb munkabér összegének ötszörös; az elnök esetében nyolcszoros összegével.

45. Választottbíró-ajánlási lista

(1) A Kereskedelmi Választottbíróóság választottbíró-ajánlási listát (a továbbiakban: lista) készít. (2) A Kereskedelmi Választottbíróóság

- a) a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal javaslatai alapján energetikai,
- b) a Budapesti Értéktőzsde Zrt. és a Magyar Bankszövetség javaslatai alapján pénz- és tőkepiaci szekció szerinti részletezést is készít a lista részeként.

(3) A lista általános részből és a szekciókhoz kapcsolódó részekből áll.

(4) A lista általános része legalább hatvan, a szekciókhoz kapcsolódó részek pedig további legalább harminc-harminc nevet tartalmaznak. Ugyanazon személy neve szerepelhet a lista általános részén és a szekciókhoz kapcsolódó részein is.

(5) A listára annak a kiváló szakmai tudású jogásznak a neve vehető fel, aki

- a) azt kéri,
- b) jogász munkakörben eltöltött, legalább tíz év szakmai gyakorlattal rendelkezik,
- c) a jogi szakvizsgát vagy a hazai joga szerint annak megfelelő szakvizsgát letette,
- d) az elnökség többségi véleménye szerint a választottbírói munka elvégzésére alkalmas, valamint
- e) még nem töltötte be a hetvenedik életévét.

(6) Törölni kell a listáról annak a nevét, aki

- a) a hetvenedik életévét betöltötte vagy
 - b) a törlését kéri.
- (7) A Kereskedelmi Választottbíróság a listát, valamint annak módosításait a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara általi jóváhagyást követően a honlapján közzéteszi. A jóváhagyás feltétele az energetikai szekció tagjai tekintetében a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal; a pénz- és tőkepiaci szekció tekintetében pedig a Budapesti Értéktőzsde Zrt. és a Magyar Bankszövetség egyetértése.
- (8) A Kereskedelmi Választottbíróság a listát háromévente felülvizsgálja, és a felülvizsgálat keretében az energetikai szekció tekintetében a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivataltól, a pénz- és tőkepiaci szekció tekintetében a Budapesti Értéktőzsde Zrt.-től és a Magyar Bankszövetségtől kér javaslatot.
- (9) A listán szereplő személyekből álló testület az ügyrendben meghatározott kérdésekben az ügyrendben meghatározott módon véleményt nyilváníthat.

XIII. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

- (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba.
- (2) Az 1–63. §, a 65. §, a 66. §, a 68. § és 69. § 2018. január 1. napján lép hatályba.
- (1) E törvény rendelkezéseit a 2018. január 1. napján és az azt követően indult választottbírósági eljárásokban kell alkalmazni.
- (2) A 2018. január 1. napján folyamatban lévő ügyeket a megindításuk időpontjában hatályos eljárási rend szerint kell befejezni. A 8. §, a 41. § és az 56. § rendelkezéseit a 2018. január 1. napját követően megkötött választottbírósági szerződésekre kell alkalmazni.
- (1) A Pénz- és Tőkepiaci Állandó Választottbíróság, valamint az Energetikai Állandó Választottbíróság (a továbbiakban együtt: megszűnő választottbíróságok) 2017. december 31-ei hatállyal megszűnik.
- (2) A megszűnő választottbíróságoknak a hitelezői igények maradéktalan kielégítését követően fennmaradó vagyona e törvény erejénél fogva az alapítóikra száll át.
- (3) A Kereskedelmi Választottbíróság és a megszűnő választottbíróságok tisztségviselőinek megbízatása 2017. december 31-én e törvény erejénél fogva megszűnik.
- (4) A Kereskedelmi Választottbíróság új elnökségének tagjait és elnökét 2018. január 1. napjával kell delegálni.
- (5) A megszűnő választottbíróságok elnökségei a folyamatban lévő választottbírósági ügyekről jegyzéket készítenek és azok iratanyagát 2017. december 31. napján átadják a Kereskedelmi Választottbíróságnak.
- (6) A megszűnő választottbíróságok hatáskörének a megszűnésük előtti kikötése esetén a jogvita választottbírósági rendezésére 2018. január 1. napja után a Kereskedelmi Választottbíróságnak van hatásköre. Ezekben az eljárásokban a megszűnő választottbíróságok hatáskörének kikötésére irányuló megállapodást a Kereskedelmi Választottbíróság hatáskörének kikötésére irányuló megállapodásnak kell tekinteni.
- (7) A megszűnő választottbíróságok előtt indult, folyamatban lévő ügyekben az állandó választottbírósági feladatokat 2018. január 1. napjától a Kereskedelmi Választottbíróság látja el.
- (8) A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara 2018. január 31. napjáig e törvénnyel összhangban módosítja az alapszabályát, valamint a Kereskedelmi Választottbíróság alapító okiratát.
- (9) A Kereskedelmi Választottbíróság elnöksége 2018. január 31. napjáig elfogadja az ügyrendjét és az eljárási szabályzatot, valamint a honlapján közzéteszi a listát.
- (10) A Kereskedelmi Választottbíróság ügyrendje és eljárási szabályzata szövegének, valamint a lista előkészítése céljából 2017. október 1. napján előkészítő bizottságot kell létrehozni, amelybe egy-egy tagot a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal, a Budapesti Értéktőzsde Zrt., a Magyar Bankszövetség, valamint a Magyar Ügyvédi Kamara, további 3 tagot pedig a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara delegál.

A gazdasági kamarákról szóló 1999. évi CXXI. törvény 12. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép: „(2) A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara állandó választottbíróságot működtet.”

Hatályát veszti

- a) a választottbíráskodásról szóló 1994. évi LXXI. törvény,
- b) a gazdasági kamarákról szóló 1999. évi CXXI. törvény 19. § (2) bekezdés e) pontja, valamint 47. §-a,
- c) a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény LII. Fejezete, valamint az 1. számú melléklet 19. pontja,
- d) a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény Energetikai Állandó Választottbíróság alcím címe és 169. §-a,
- e) a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény Az Energetikai Állandó Választottbíróság alcím címe és 131. §-a.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Lezsák Sándor s. k.,
az Országgyűlés alelnöke